

V rytmu vietnamského tance

25. listopad 2005

motto:

*Poznávání cizích zemí je současně
pohledem do vlastní duše.*

(Johan Mario Gleich)

Jaké vlastně máme my ve střední Evropě povědomí o zemi na dálném jihovýchodě?
Co se nám vybaví při slovech Vietnam či Vietnamec?

Mnozí z nás si především představí tržnice a usměvavého človíčka menšího vzrůstu s černými vlasy. Možná si ještě vzpomeneme, v jaké části světa Vietnam leží a že tam byla do 70. let minulého století válka. Těmito znalostmi asi většina z nás skončí. Není to však škoda? Vždyť již několik desítek let žijí mezi námi a my máme jen tak málo informací o jejich jazyku, historii, kultuře a zvycích.

Pojďme tedy poznat pro nás exotickou cizí zemi a pohlédnout do své vlastní duše. Jste napjati, co tam uvidíte a co nového se dozvíte? Já ano.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „ŠKOLA POROZUMĚNÍ“
ZŠ Táborská 421/45, Praha Nusle, 140 00 www.zstaborska.cz

© Mgr. Petra Machalová, 2005

Illustrations © žáci 6.B FZŠ Táborská, Mgr. Petra Machalová, 2005

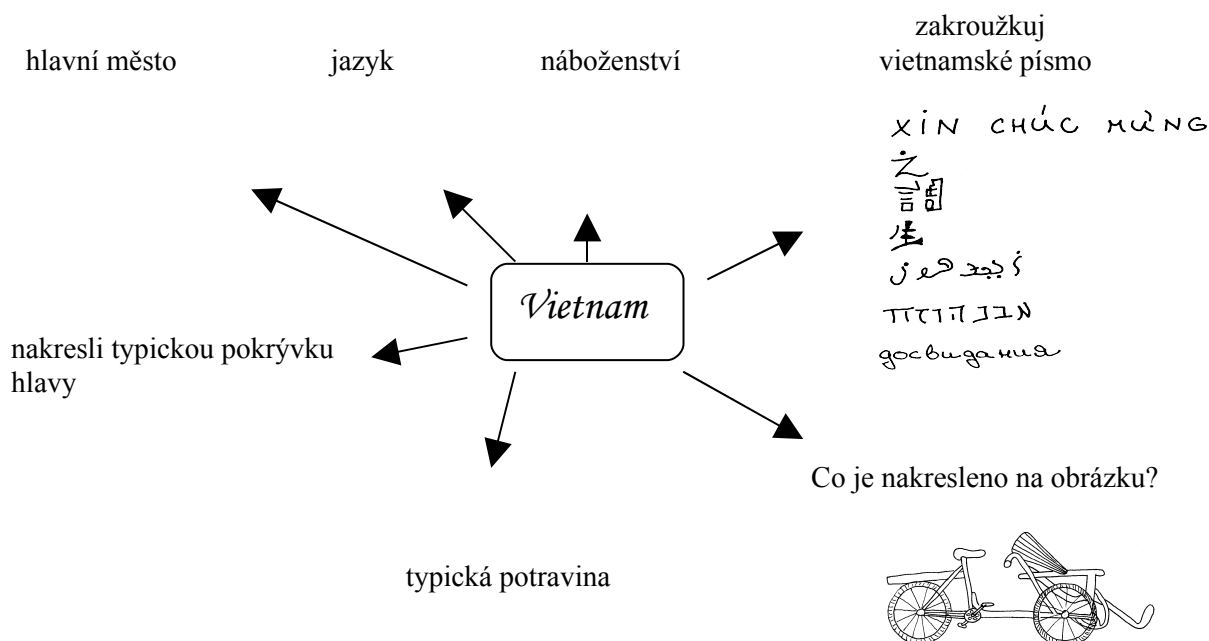

Co už vím o Vietnamu?

- Tvým prvním úkolem bude vybarvit část světadílu, kde si myslíš, že leží Vietnam.

- Pokus se o doplnění myšlenkové mapy.
(Opravdu se snaž napsat to, co víš nyní. Později další informace nedoplňuj. Na konci sešitu se zeptám znovu. Ty budeš mít pak jedinečnou šanci porovnat své znalosti na začátku a na konci svého poznávání Vietnamu.)

Saigonské poledne

Bylo právě poledne a já se vracel okolo hlavní tržnice do svého hotelu v centru Hochimin City. Slunce pálilo z modré oblohy a já byl zmožený a propocený s jedinou myšlenkou na aircondition v hotelovém pokoji a na studený nápoj.

Z tržnice přede mnou vyšla pohledná dívka, z které přímo vyzařovalo mládí a svěžest. Šla, v bílé nažehlené blůzce a bílých volných kalhotách, ke své zaparkované Hondě. Zastavil jsem se a dívku pozoroval.

Dívka nasedla na motorku, nasadila si bílý pletený klobouček s velkou umělou květinou a právě v té chvíli k ní přistoupila stará paní, žebračka, s hrnkem z umělé hmoty. Dívka se mile usmála, otevřela miniaturní kabelku a dala do nastaveného hrnku bankovku – almužnu. Pak se dál připravovala na jízdu a přitom hovořila se starou paní. Nevím, co si povídaly, ale vyzařovala z toho taková sousedská pohoda. Dívka si mezi tím natáhla na ruce až po lokty dlouhé hedvábné rukavice, aby se chránila před neúprosným sluncem. Za malou chvíli nastartovala a elegantně vzpřímená nad řidítky vjela do ulice mezi stovky dalších motorek a kol. V malém okamžiku mně zmizela navždy z očí.

V tom tropickém poledním vedru jsem si uvědomil, jak mě ta obyčejná scénka potěšila. Jak krásně je na světě. Jak krásně je ve Vietnamu, kde jsou lidé na rozdíl od Evropanů přirozenější. Ty dvě tak roztomilé ženy, si nic nezáviděly a nic si nevyčítaly. Každá šla svou cestou, jen na krátký okamžik spojily své životy a prohodily spolu pár vlídných slov.

Ta dívka byla velice milá a také krásná - takovou čistotou a jemnou dokonalostí, která připomínala díla starých mistrů miniatur. Podobnou dívku jsem zanedlouho po té ukázal svému vietnamskému příteli a průvodci. Optal se mě s údivem, zda se mi opravdu tak líbí. Pak prohlásil, že takových dívek je ve Vietnamu devadesát procent z celé populace. Nezbylo mně než s ním ze srdce souhlasit. Jsou to prostě jen docela obyčejná krásná děvčata, jakých je všude plno – a to je moc dobře.

Takový je Vietnam.

(Jaroslav Pícka)

- Pokus se nakreslit či nalepit obrázky, které ti připomínají tento příběh.

Vietnamská socialistická republika

- Doplň chybějící text. Na pomoc si vezmi učebnice, encyklopedie nebo internet.

Hlavní město

Rozloha

Počet obyvatel

Státní zřízení

Měna

Úřední jazyk

Náboženství

V roce 1804 dostává země dnešní název **Viet Nam**, což volně přeloženo znamená „Země na jihu obývaná Viety“. Vietnamu se také často říká „Země vycházejícího draka“.

V roce 1858 pod záminkou ochrany misionářů nastala okupace země Francií. Tříletá francouzsko - vietnamská válka končí vyhlášením protektorátu. Sever dostává označení Tonkin, jih Kočincína a střed se stane kolonií Annán.

Na konci 19. století vzniká Francouzská

Indočína.

Ta skončila v roce 1945 vyhlášením *Vietnamské demokratické republiky* s hlavním městem *Hanoi*, ale až do roku 1954 probíhají boje s francouzským vojskem, které ukončí až jejich porážka u Dien Bien Phu. Jižní hranice republiky tvoří *17. rovnoběžka*. Na jihu je Republika Vietnam. Boje však posléze pokračují, a i přes vojenskou intervenci Ameriky padá roku 1975 jihovietnamská vláda. V následujícím roce je země sjednocena od severu k jihu a vzniká *Vietnamská socialistická republika*. Prvním vůdcem sjednocené země se stává *Ho Či Min*, na jehož počest bylo město Saigon přejmenováno na Ho Či Minovo město.

Vietnam leží ve části poloostrova, při moři a na pobřeží Tonkinského Na severu hraničí s, na s Kambodžou a Severní část státu je většinou, podél toku a ústí Rudé řeky a Mekongu jsou Podnebí je s hojnými srážkami. Deště přinášejí dva monzuny – letní, na srážky vydatný a zimní, poněkud sušší. Na podzim celé pobřeží ohrožují ničivé Velká část území je pokryta pralesem a džunglí, kde žijí sloni,, a

Vietnam je převážně zemědělský stát s rychle se rozvíjející průmyslovou výrobou. Roční nárůst hrubého domácího produktu činí 7 – 8 %. V náplavových nížinách kolem řek se pěstuje *rýže* – dává úrodu dvakrát do roka, dále pak čaj, káva, pepř, Po celé zemi se chová *drůbež* -, a *vepři*. Jako tažný dobytek slouží *vodní buvol*. Při pobřeží a na řekách je hojný *rybolov*, který vedle rýže poskytuje hlavní potravu obyvatelstvu. Nerostné bohatství se soustřeďuje především na severu země, kde se těží *černé uhlí*, V šelfových mořích se začala těžit *ropa*, která se postupně stává nejvíce vyváženou komoditou. V oblastech těžby se rozvíjí *hutní průmysl*, postupně se buduje *chemický, strojírenský a energetický*. Mezi dominanty však patří *textilní a potravinářský průmysl*. Díky příznivějším terénním podmínkám je na jihu hustší *železniční a silniční doprava* než na severu země. Důležitá je také *vodní – říční i námořní, doprava*.

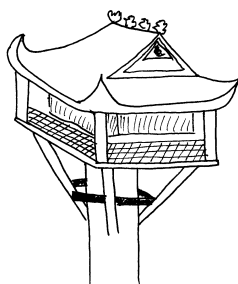

Vietnam patří mezi největší světové vývozce rýže, uhlí, kaučuku, kávy, čaje, tabáku, bambusu, vzácného dřeva a tropických plodin. Předmětem vývozu jsou také umělecké výrobky, oděvy a boty.

Každý turista ocení celkem levnou městskou dopravu vozítky *tuk- tuk* či *rikši*. Zapálený cestovatel by neměl opominout navštívit v *Hanoi divadlo vodních loutek* – „Vodní panenka“, což je světová rarita. (Herci hrají s poměrně těžkými loutkami po pás ve vodě.) Pokud budete chtít ochutnat kuchařské speciality, určitě si zajděte do místních restaurací, kde vám obratně připraví nejoblíbenější pochoutky z *kachního* a *psiho masa*. Každé jídlo je zakončeno *nudlovou polévkou*, která se jí hůlkami a lžící. Říká se jí *PHO*. Pro Vietnam jsou typické výrobky z *rákosu*. Z rozsekané a usušené rostliny se vyrábí rohožky, loďky ve tvaru košíku, které se velice obratně pohybují po řece i moři, klobouky, atd..

- Každý cestovatel před svojí cestou listuje v knihách a prohlíží internetové stránky, kde čerpá náměty pro své cesty. Pokus se o to i TY. Nalep na tuto stranu obrázky, které tě nejvíce zaujaly.

- Pokus se zjistit informace o pagodě, která stojí na jedné noze a je svého druhu jediná na světě.

Kuchařské hrátky a mňamky

- Plnění kuchařských úkolů začneme vyprávěním pověsti „O svátečním koláči“, která tak trochu připomíná českou pohádku „Sůl nad zlato“.

Pověst o slavnostních koláčích

Když se králi Huong Vungovi podařilo zajistit mír v celé zemi, rozhodl se předat vládu jednomu ze svých dvaadvaceti synů. Zavolal je k sobě a poručil jim, ať se vydají do světa a najdou nejlepší jídlo. Kdo ho najde a připraví, stane se novým králem.

Princové se rozjeli do světa a vzali si s sebou sluhy i zkušené kuchaře. Někteří jeli k jižním mořím a chytali nevídané ryby a želvy. Druzí se vydali do severních lesů a sbírali vzácné rostliny a koření a lovíli různou zvěř, jakou dosud nikdy nepotkali. Jiní cestovali po hustě zalidněných krajích v rovinách podél dolních toků řek, kde zkušení lidé vymysleli nejrůznější pokrmy a pochoutky. Každý z nich doufal, že najde to nejlepší a nejvzácnější jídlo a stane se králem.

Ale zatímco jedenadvacet princů takto cestovalo po světě, jeden zůstal doma. Byl to Lang Lieu, šestnáctý králův syn. Jeho matka zemřela v rozkvětu mládí a krásy, brzo po jeho narození a on, i když mu nikdy nic nechybělo, vyrostl mezi služebnictvem sám a sám. Byl bezradný a nevěděl, co by měl dělat, aby splnil otcovo přání. A tak zůstal v paláci. Trápil se, že otce zarmoutí. Jednou se mu ale ve snu zjevil duch a řekl mu: „**Pamatuj, že bez rýže člověk nemůže žít. Vezmi trochu lepkavé rýže, trochu fazolí, něco vepřového sádla, libového masa a jarní cibulky. Natrhej několik banánových listů a z mladých bambusů si udělej ohebná vlákna. Namoč rýži v čiré vodě a část jí vař v páře. Listy musíš vyudit nad žhavým dřevěným uhlím. Až bude rýže už skoro vařená, přidej do ní maso a rozemleté sojové fazole a povař chvíli dohromady. Udělej z toho bochánek ve tvaru kruhu, tak aby se podobal nebesům – poděkuješ jim tímto za pomoc. Ostatní rýži můžeš promíchat i s trochou fazolí, proložit slaninou a libovým masem, zavinout do banánového listu, dej tomu čtverhranný tvar, zem - která všechny živí, a pevně stáhni bambusovými vlákny. Když to pak budeš celý den dusit, dostaneš novoroční koláče.**

Předlož je svému otci a staneš se králem."

Když rozkvetly meruňky, začali se bratři osamělého prince vracet. Jejich koně a nosiči byli ověšeni všelijakými vzácnými věcmi, z nichž měly být připraveny jejich královské pokrmy. Každý den jeden z nich vlastnoručně připravoval otci oběd z podivných věcí, které přivezl, a přesně podle receptu, který v dalekých krajích získal. Král postupně ochutnal jedenadvacet nejvybranějších jídel neobyčejné chuti a vůně, ale pokaždé potřásl hlavou na znamení, že to není to pravé.

Naposled přišla řada i na Lang Lieu, který přinesl na královskou tabuli prostý bílý koláč ve tvaru nebeské bány a zelený čtverhranný balíček ovázaný bambusovými vlákny. Když vlákna rozvázal a rozbalil banánové listy, objevil se měkký zelenožlutý koláč, v jehož těstě se matně leskly kousky slaniny promísené hnědými fazolemi. Král se nejprve trochu zarazil, ale pak si kousek ulomil a ochutnal. V ústech se mu rozlil pocit neobyčejně hebké měkkosti jemné chuti a lehké vůně. Ulomil si druhý kousek, pak další a zase další, až snědl koláč celý. Pak se už s chutí pustil do oblého koláče, jehož prostá chuť se příjemně lišila od chuti prvního. Jeho tvář zářila spokojeností, když se obrátil na svého syna: „Jak jsi ty, jehož matka zemřela tak dávno a který máš tak málo služebníků, objevil recept na tak dobré koláče a z čehos je udělal?"

Lang Lieu řekl po pravdě, jak se všechno zběhlo. Král se nad tím zamyslel a pak řekl hlasem chvějícím se dojetím a láskou: "Prohlašuji tě dědicem trůnu, neboť ty jsi svým pokrmem vystihl podstatu i krásu života." Jako své poslední královské rozhodnutí pak vyhlásil, že se fazolový kulatý koláč bude jíst při slavnostních příležitostech jako dík nebi za spokojený život a novoroční koláč na svátky Tet, na znamení díků matce Zemi, která lidi celý rok živila. Kulatý koláč dostal jméno Banh Day a čtverhranný Banh Chung.

A tak se to ve Vietnamu dodržuje dodnes. Častěji se však připravuje koláč Banh Chung.

(Dračí král - vietnamské pohádky)

- Také ses naučil/a zacházet s hůlkami. Tvým dalším úkolem bude získat a nalepit obrázky s návodem jak správně držet hůlky.

- Učedníku, právě jsi prošel kuchařskou dílnou a zjistil, že základní potravinou ve Vietnamu je Začala se pěstovat zhruba před 5000 lety v Indii. Dnes se vyskytuje ve více než 7000 druzích. Pro lidi v Asii je tím největším darem, ale jednostranné a dlouhodobé používání loupané vyvolává u lidí nemoc **beri – beri**, kterou často trpěli námořníci při svých dalekých plavbách na moři.
- Zjisti a napiš, jak se tato plodina pěstuje. Vše doplň obrázky rostliny a políček.

- O jihovýchodní Asii se v žertu říká, že stačí pohodit kus násady a v zápětí vyroste motyka. Pojdme se tedy alespoň okrajově seznámit s ovocem a zeleninou, která působí pro nás Evropany velice exoticky. Tvým úkolem bude doplnit či vybarvit obrázky nebo najít informace o dané rostlině.

Banánovník

je důležitou potravinou pro lidi a množství zvířat.

Jen v jihovýchodní Asii se vyskytuje téměř 30 druhů. Dorůstá výšky od 1 do 6 m. Ke konzumaci se používají jak plody – *banány*, tak i květ, z kterého se připravuje např. salát, podobným způsobem, jako u nás v Evropě.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

jinak řečeno „Královna palem“.....

.....

.....

.....

.....

.....

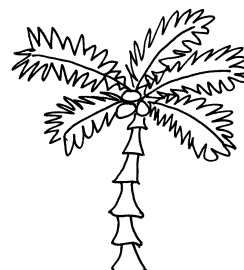
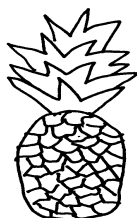
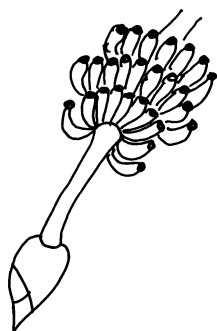
.....

.....

.....

.....

.....

Chlebovník

je plod, který dorůstá 1 m a roste na stromech vysokých až 30 m. Dužina plodu je bělavá s obsahem minerálních látek, škrobu a vitamínu A. Jméno chlebovník dostal díky své chuti, která připomíná pšeničný chléb. Této chuti docílíme opečením plátků ještě nezralého plodu.

Rambutan

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Durian

je přezdíváný „Král ovoce“ či spíše „Pokrm bohů“. Mezi ovoci má skutečně zvláštní postavení pro svůj neobvyklý tvar, zvláštní vůni, která připomíná shnilé maso a lahodnou chuť. Někteří lidé jeho chuť přirovnávají k doteku krásné ženy, která páchne jako poslední bezdomovec. Zralé plody požívají sloni, cibetky, opice a dokonce i tygři.

Kokosová palma

.....

Krajina „Země vycházejícího draka“

- Krajina ležící daleko na východě od naší země má nádhernou mytologii, která je převyprávěná do krásných pohádek. Jedna z nich vypravuje o stvoření světa Nefritovým císařem a o jeho dcerách. Pohodlně se tedy posad' a zaposlouchej se.

Nefritový císař a jeho dcery

Na počátku světa panovala všude bezedná tma a země s nebesy byly spojeny v jediný mrazivý celek bez života. Tu Nefritový císař, nadpozemský bůh obří postavy, jediným mocným máchnutím oddělil nebesa od země. Aby se již nikdy nemohly spojit, podepřel nebe obrovským kamenným sloupem. Proto se Nefritovému císaři říká také velký Bůh podpírající nebe.

Potom vystavěl na nebesích překrásný palác, v němž žil s rodinou a ostatními bohy, kteří mu podléhali, a s početným služebnictvem. Nefritový císař vládl moudře a spravedlivě. Neustránil řešil spory na nebesích i na zemi, nemilosrdně trestal provinilce, ale štědrě odměňoval ty, co si to zasloužili.

Nejvyšší vládce nebe a země neměl syna, ale čtyři dcery, překrásné nebeské víly, které otci v těžké práci pomáhaly. Nejstarší dcera Mat Troi neboli Sluneční víla a o něco mladší Měsíční víla Mat Trang dostaly za úkol rozehřát a vysušit promrzlou zemi. V té době ještě měsíc vysílal stejně teplé paprsky jako slunce. Obě víly, poslušny přání božského otce, dnem i nocí prohřívaly svým teplem zemi, až se stala obyvatelnou. Teprve pak mohl Nefritový císař stvořit rostliny, zvířata a nakonec i člověka.

Zatímco vlídná a laskavá Sluneční víla se zalíbením hleděla na dílo svého otce, Měsíční víla, která měla zlou, svárlivou povahu, nepřála lidem štěstí. Nejednou se stalo, že se sklonila tak blízko k zemi, až její žár sežehl vše živé kolem. Lidé se před ní s hrůzou ukrývali a prosili nebesa o pomoc. Sluneční víla se nad nimi slitovala a poradila jednomu statečnému mládenci jak lidi zachránit: „Až se má sestra znovu přiblíží k zemi, vezmi hrst prachu a vmet ji ho do tváře!“

Mládenec Quai, tak se jmenoval, víle vděčně poděkoval. A když se přišťe víla zase naklonila k zemi, neohroženě se proti ní vztýčil a vmetl jí vší silou hrst prachu do tváře. Mat Trang se zalekla a k zemi už se nikdy nepřiblížila. Lidem se však za urážku pomstila. Vzdálila se od země co nejdále, aby její světlo bylo slabé a paprsky už nikdy nikoho nezahřály.

Dodnes můžeme vidět památku, kterou si díky statečnému Quaiovi nese Měsíční víla na tváři. Zejména při úplňku jsou patrné skvrny na jejich kdysi hladkých lících, které tam nechal prach. A kdykoli si vzpomene na svou povahu, začne zahalovat svou tvář. Vždy se však zalekne, co kdyby své Nefritový císař dověděl, že neplní své povinnosti? Jistě by mě stihl jeho hněv! A rychle alespoň kousek tváře vystrčí na nebe. Její líce se pak den ode dne zvětšují až jsou zase kulaté jako meloun.

Od oněch dob tedy zemi zahřívá svými paprsky jen Sluneční víla. Každé ráno usedá do nosítek a vydává se na cestu po nebeské báni. Má-li staré nosiče, kteří spěchají ze všech sil, jen aby už byli na konci namáhavé cesty, jsou dny krátké a noci dlouhé. Když však její palankýn nesou mladí služebníci, trvá cesta mnohem déle. Tihle bůžkové nosiči jsou totiž velmi zvědaví, rádi se zastaví a pozorují z nebeské výše vše, co se děje dole na zemi. Náklad je netíží, a tak jim nezáleží na tom, jak se cesta protáhne. Proto jsou dny dlouhé a noci docela krátké.

Jednoho dne Nefritový císař oznámil, že hledá pro obě starší dcery ženicha. Minul den, dva, ale žádný nápadník se nedostavil. Proto císař nechal rozhlásit, že je provdává za prvního nápadníka, který přijde. Brzy nato se přikláběl obrovský medvěd: „Jdu na námluvy, Nefritový císaři, a doufám, že svůj slib splníš a dáš mi obě dcery za ženy!“ zabručel.

Marný byl pláč a prosby. Dané slovo se nadalo zrušit, a tak musel Nefritový císař provdat obě dcery za medvěda. Naštěstí je to bruchoun – samotář a jen zřídka kdy přijde některou ze svých žen navštívit. O jeho přízeň ostatně nestojí ani víly, ani lidé, kteří se právem obávají, že by neohrabaný a potměšilý medvěd mohl Sluneční a Měsíční víle ublížit. A tak jakmile obrovité medvědí tělo zastíní na nebeské báni tu z žen, u které právě pobývá, nastane zatmění slunce nebo měsíce, lidé na zemi spustí hrozný křik a rámus, tloučou do bubnů a gongů, aby medvěda zaplašili. Naštěstí je medvěd velmi plachý. Jakmile zaslechne ten strašný hluk, raději hned odtáhne. Proto trvá zatmění vždy jen několik okamžiků

Třetí dcerou Nefritového císaře byla víla Chuc. Protože v paláci svého otce tkala šaty pro všechny nebešťany a dohlížela na to, jak si při téhle práci vedou ženy dole na zemi, říká se jí také Nebeská přadlena.

Víla Chuc občas ráda zalétla k pozemšťanům. Při jedné takové návštěvě se zamilovala do chudého pasáčka Ngu. Nic nedbala na to, že její vyvolený je jen obyčejný smrtelník a ona dcerou Nefritového císaře. Nechala se zmámit láskou, zapoměla na své povinnosti. Vzala si pasáčka za muže a, když uplynul stanovený čas, povila mu statného synka. Ale třebaže by jí už nic nemělo scházet ke štěstí, tváře krásné víly den za dnem bledly, Chuc posmutněla a často se jí do očí draly slzy. Krásnou vílu čím dál tím víc zmáhala těžká práce, která je údělem žen na zemi, a stále častěji se jí zastesklo po rodném domě, po otci a sestřích.

Jednoho dne opustila manžela i synáčka a bez rozloučení odlétla zpět na nebesa. Jakmile se však potěšila se svými blízkými, přepadl ji stesk po dítěti a po muži.

„Prosím, vás, otče,“ poklekla před Nefritovým císařem, „dovolte mi, abych se vrátila zase na zem.“ Nefritový císař však její prosbu zamítl: „Dlouho jsi, dcero, zanedbávala své povinnosti. Pokud byl tvůj syn malíčkový, zamhouří jsem oči. Teď je však čas, aby ses vrátila ke své práci!“

Marně Chuc přemlouvala božského vládce, aby ji pustil zpátky na zem nebo jí alespoň dovolil vzít si dítě a manžela k sobě na nebesa.

„Pozemšťané patří na zem a nebešťané na nebesa. Takový je odvěký řád a ani já ho nemohu změnit. Nechceš-li mě rozzlobit, nikdy už o tom nemluv, odmítni dceřiny prosby Nefritový císař.“

Zatím se Ngu se synáčkem vydali Chuc hledat. Po dlouhém a strastiplném putování se dostali až k nebeskému paláci, kde ve svých komnatách nebohá víla prolévala hořké a žalostné slzy. Nefritový císař, dojat věrnou láskou obou manželů, se nechal nakonec obměkčit. Protože však smrtelníci na nebi žít nesmějí, přikázal synovi Nebeské přadleny, z kterého zatím vyrostl statný mládenec, aby se rozloučil s rodiči a vrátil se zpět na zem. Ngu pak proměnil v nebeského pasáčka a dovolil mu zůstat. Na výstrahu všem smrtelníkům, aby měli stále na paměti, že hráz mezi světem bohů a lidí nelze překročit, vykázal Nefritový císař pasáčkovi místo až za Stříbrnou řekou. Ta nebeského pasáčka dělila od víly Chuc i od ostatních nebešťanů.

Jen jedenkrát do roka, sedmého dne sedmého měsíce, se mohou oba manželé setkat. Toho dne se slétnou ptáci ze všech končin světa a svými těly vystaví přes Stříbrnou řeku most. Po něm přejde Nebeská přadlena ke svému milovanému muži. Oba prolévají slzy radosti nad svým shledáním, které záhy vystřídají hořké slzy smutného loučení, proto také v sedmém měsíci ve Vietnamu tolik prší.

Nejmłodší a nejmilejší dcerou Nefritového císaře byla víla Ban. Vypráví se, že byla sice plná, ale nešikovná. Snad to bylo tím, že otec svou nejmłodší dceru rozmazloval. Nedal jí žádný úkol jako ostatním sestřím a odmalička za ni všechnu práci vykonávalo služebnictvo. Proto když dospěla a provdala se, nešla jí žádná práce od ruky. Jednou si Ban usmyslila, že ušije svému muži na zimu nové šaty. Tajně doufala, že to budou ty nejkrásnější šaty, co kdy svět viděl. Pracovala dnem i nocí, ale dílo se nedařilo. Když konečně došla rukávce, bylo už dávno jaro. S pláčem šla víla Ban za Nefritovým císařem a pokorně ho prosila: „Otče, slitujte se nade mnou, vraťte na chvíli chladné dny, ať si můj manžel může vyzkoušet rukávce zimních šatů, které jsem mu ušila.“

Jak by mohl Nefritový císař své nejmłodší dceři odmítnout? Přivolal tedy načas znovu zimní dny a víla Ban byla spokojená. Rukávce padly znamenitě. Když je však nasazovala k šatům, všechno se nějak zašmodrhalo. Ban celou práci pokazila a musela začít nanovo.

Od té doby pravidelně nastává uprostřed března ve Vietnamu náhlé ochlazení. To víla Ban znovu, snad už po tisíci, žádá Nefritového císaře, aby na chvíli vrátil zimu, a zkouší svému muži dlouhé rukávce k zimním šatům. Proto se tomuto období odedávna říká Banina zima.

(Dračí král – vietnamské pohádky)

- Nyní už nic nebrání tomu, aby se z tebe tentokráte stal malířský učeďník a pokusil se s pomocí malířského mistra zobrazit krajinu „Země vycházejícího draka“. (*Svoje dílo nezapomeň vložit do pracovního sešitu.*)

V rytmu vietnamského tance

Bezesporu téměř všechny orientální tance se velice liší od klasických střeoevropských. Tančí se na hudbu, která často mění tempo. Taneční partneři se téměř nedotýkají. Orientální tance většinou vyjadřují nějaký příběh - historický či pohádkový.

- Právě jsi začal/a brát první hodiny orientálního tance. Taneční mistr Ti nejdříve předvede krátké ukázky tance, a pak už je to jen na Tobě. Nezapomeň pozorně sledovat tanečnice a pokus se napsat příběh, který tančily. Svůj příběh doplň obrázky.

Květinová výzdoba na věčné časy

Ve Vietnamu mají spoustu specifických zvyků. Mezi ně patří například tradiční květinová výzdoba obytných prostor domu, tvoří také základní prvek výzdoby pagod, což jsou buddhistické chrámy. Květiny se pokládají před směřujícího se Budhu, který představuje symbol prosperity. Má to však jeden háček, ve Vietnamu panuje po většinu roku velké horko a živé květiny brzy uvadají a usychají. Proto se začaly vyrábět pestré umělé květiny, které se často váží do bizarních tvarů nebo se připevňují na kmínky suchých stromů – samorostů, a usazují se do nádherně zdobených keramických květináčů.

- Nyní jsi se opět proměnil/a na učedníka, tentokráte vazače květin. Pokus se pozorně sledovat květinářského mistra, aby ses něčemu přiučil/a. Svoje dílko si vyfoť a nalep či nakresli do pracovního sešitu.

Královnou květin je lotos, přesněji jeho květ. Pro buddhisty se květ lotosu stal symbolem čistoty. Budha je často zpodobňován, jak sedí v lotosovém květu. Možná ještě zajímavější je lotosový list, který je přesně umístěn ve středu stonku rostliny. A tak, když jen trochu zaprší, a na list se dostane trochu vody, list se ukloní na stranu a vodu vylije. Proto se říká o člověku, který se nedopustil žádných nepravostí a hříchů, že je čistý jako lotos.

- Tvým úkolem je nakreslit lotosový květ.

- Vietnamština patří mezi fonetické („zpěvné“) jazyky. V 17. století evropští mniši převedli znakové (obrázkové) písmo do latinky a doplnily ji o speciální znaky. Například toto znaménko nad písmenkem / z znamená, že musíme slovo „zaspívat“ vzestupně. Naopak znaménko / nás upozorňuje na sestupný přízvuk. V abecedě se objevují i různé klíčky a tečky pod i nad písmenky. To všechno jsou symboly pro přízvuk ve slově. Výslovnost pro Evropana je celkem složitá. Stačí slůvko jinak „zaspívat“ a můžeme dost podstatně změnit význam slova. Přesto se pojd' pokusit doplnit slovníček.

AHOJ CHÀO BẠN

Pozdrav „DOBŘÍ DEN“ se liší podle toho komu ho směřuji.

pro staršího muže CHÀO ÔNG
 pro muže ve středních letech CHÀO ANH
 pro mladého muže CHÀO EM
 pro starší ženu CHÀO BÀ
 pro ženu ve středních letech CHÀO CHI
 pro mladou ženu CHÀO EM

NASHLEDANOU CHÀO TAM BIẾT

DĚKUJI TÔI CẢM ƠN

- Pokus se doplnit slovíčka.

1
 2
 3 BA
 4
 5

BỒ

MẺ

EM BÈ

ANO

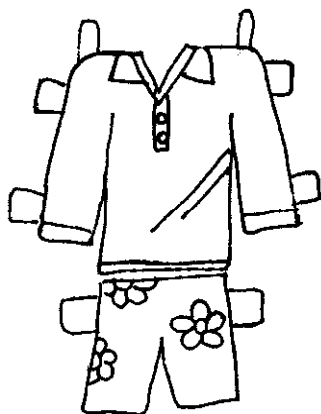
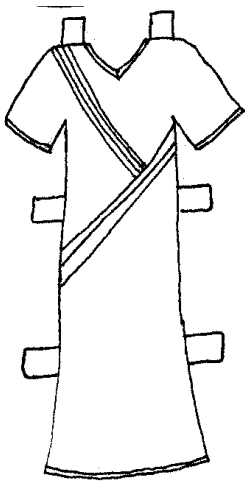
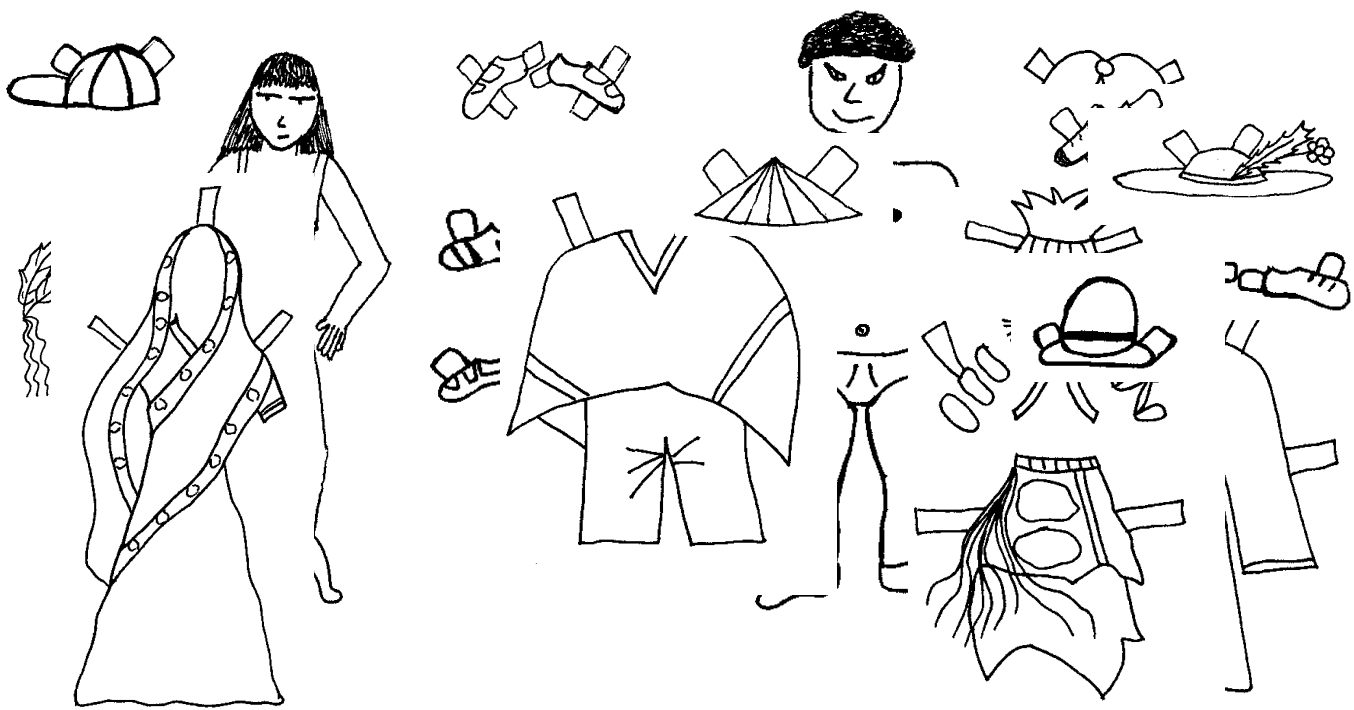
EM

NE

- Nejčastějším příjmení v češtině je „Novák“.

•
 je „NG UYÊN“

- Určitě jsi nepřehlédl/a lidičky, kteří se po škole pohybovali v tradičním vietnamském oblečení. Přičiř k postavičce dívky a chlapce správné oblečení. Nezapomeň ho vybarvit.

Co jsem se dověděla o Vietnamu?

- A nyní přišel čas na porovnání znalostí, co jsem věděl/a na začátku a co vím na konci projektového dne. Tvým úkolem bude znovu vybarvit část světadilu, kde leží Vietnam.

- A posledním úkolem je doplnění myšlenkové mapy.

hlavní město jazyk náboženství zakroužkuj vietnamské písmo

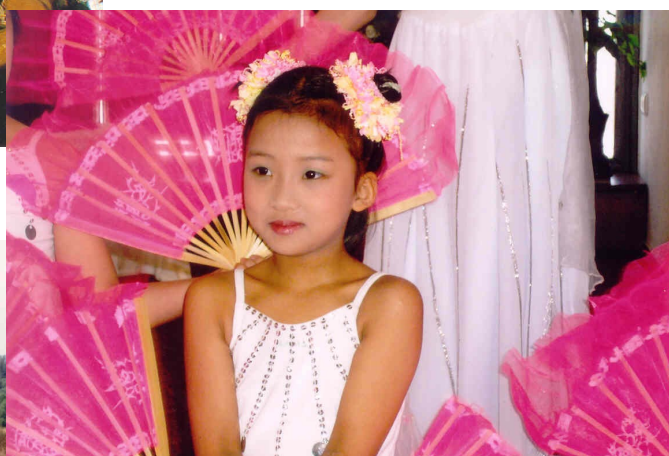
XIN CHÚC MŨNG
之
言
生
سید علی
ПІІІІІІІІІІ
gocvugamua

nakresli typickou pokrývku hlavy

typická potravina

Co je nakresleno na obrázku?

Vietnam
Okem Jaroslava Picky

TRUNG TÂM THƯƠNG MẠI
VELKOBOŽHOVNÍ CENTRUM **Sapa**

Partner a sponzor projektu